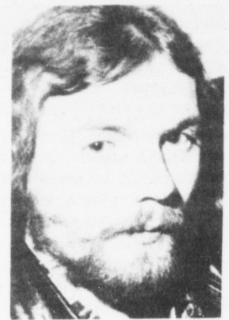

panelið

Bygdamenningarpolitikkurin skal tæna teimum, sum skapa virðini

Í dag:

Eyðfinn Jacobsen, flúgvileiðari

Panelið um bygdamenning má sigast at vera áhugavert evni og ein viðgerð av hesum evninum er avgerandi neyðug í hesi broytingartíð høvuðsvinna okkara — fiskivinnan — er í.

Vinnumøguleikarnir á fjarleiðum eru nógv skerdir og mangt bendir á at vit, sum frá líður, einans verða at liva av tí okkara egnu klettur og landleið kasta av sær í peningaligum virði.

Broytingin í vinnumynstrinum — tann vakandi heimafiskiskapurin — hevur longu nú fært við sær stóran vøkstur av arbeiðsplássum úti á byggunum. Tað kann sigast, at størri partur av landsbúðskapinum verður skaptur á byggunum í dag.

Tað er tí av stórum týðningi, at farið verður undir ein miðvísan bygdamenningarpolitikk, ið fyrst og fremst tænar teimum, sum skapa virðini.

Høvuðsendamálini í bygdamenningarpolitikkinum mugu vera at skapa so fjølbroyttar vinnumøguleikar, sum yvirhøvur gjørligt og at virka fyri

mennandi fritíðarvirksemi.

Vinnuliga sæð eigur heimaútróðurin at verða grundstuðulin undir sunnari bygdamenning, men hinvegin má størri dentur leggjast á landbúnaðin og idnaðin.

Onki er meira náttúrligt, enn at vit nú krevja ein landbúnaðarpolitikk heildini til frama.

Tað er harmuligt, at hópur av búnaðarvørum, ið vit sjálvi eru før fyri at dyrka, verða innfluttar. Tí má landbrúkið útbyggjast, so tær vøru vit sjálvi kunnu framleiða ikki verða keyptar uttanlendis.

Um neyðugt, í samband við ognarviðurskiftini, verður lógarbroyting at fremja, so henda vinna kann rekast á samvinnugrundarlagi.

Tað er neyvan mogleiki fyri stórum idnaðarfyrirøkum í Føroyum, men eitt ávíst grundarlag fyri smærri virkjum er prógvað.

Landsstýrið eigur at ganga á odda í idnaðarmálum. Teir kunnu gera hettar við at seta ráðgevanandi nevndir, samansettar av serfrøðingum innan øk-

ið. Uppgávan hjá teimum er at vegleiða og kanna mogleikarnar fyri stovnseting av økonomiskt ráðiligt drivnum idnaðarvirkjum í tóttum samarbeiði við bygðastýrini.

Tað er áður her í panelinum vist á, at tað sum er avgerandi fyri trivnaðin á byggunum er mogleikin fyri lönandi vinnu í heimbygðini.

Hesum taki eg eisini undir við.

Men, støðan er jú tann, at vit arbeiða, ella eru í vinnu, einans ein fjórðing av samlaða vikutimatalinum. Spurningurin er so, um treytni fyri at trivast í einari bygð bert er at hava lönandi vinnu? — Sjálvur haldi eg ikki.

Ikki er óhugsandi, at arbeiðstíðin framvirkst styttri, enn hon er nú og at teir tímar vit eru í arbeiði, fara at missa avgerandi týðningin fyri dagliga trivnaðin.

Eg meti tí, at mennandi virksemi í fritíðini er líka so neyðugt fyri bygdamenningina sum lönandi vinnumøguleikar.

Umstøðurnar til mennandi virksemi í fritíðini eru sera vánaligar í flestu byggunum. Tørvur er á byg-

dahúsum, ið eiga at vera miðdepulin í bygðalivinum.

Eg hugsar ikki um eitt hús til ávísan aldursból ella ávísan áhugaból, men tvørturímóti um eitt amboð til alt fólk ið mennandi ítriv.

Tað er torført at geva eina generella mynd av, hvussu eitt bygðahús skal innrætast; tað veldst um tørvin og støddina á hvørjari einstakari bygð. Men í einari miðalstórari bygð átti grundarlag verið fyri at havt eina samkomuhell til ymisk endamáli (sjónleik, bio, ymsar fundir, fyrilestrar o.a.), matstovu, bóka- og tónleikasavn, smærri rúm til fritíðarfeløg, gestarúm, barnaparkering o.s.fr.

Eyðsæð er, at bygðahús eru vælegnað til mentunarlig og listarlig tiltøk. — Ja, spurningurin er, um tilik hús ikki er einasta rætta loysnin at fremja fruktagott virksemi innan mentan og list á byggunum.

Tá eg nevni barnaparkering og matstovu, er orsøkin tann, at hesi tilboð eisini eru neyðug um øll skulu hava javnsettan

møguleika at luttaka í lönandi vinnuni.

Í summarfritíðini er tørvurin á fritíðarvirksemi kanska minstur, men tá eru nógv fremmand ferðafólk á byggunum og kundi hús ið tá verið brúkt til vallaraheim.

Kanska onkur nú sigur, at samkomuhús finnast í flestu byggunum. Tí hetta kann svarast jättandi, men leggjast skal aftrat, at tey oftast ikki eru hóskandi til nevnda endamáli, at tey eru privat ogn og harvið ikki tæna fjøldini í so máta.

Tað er av stórum týðningi at fritíðarfeløg fáa kunngjørt fundir ella onnur tiltøk á besta hátt. — Hetta letur seg best gera í Útvarpi Føroya. Men nú verandi gjaldingarskipan yvir telefonuppkravið er til stóran ampa hjá feløgnum á bygð. At kalla onki felag hevur telefon og verður kunngerðargjaldið tiskil lagt aftrat uppkrafinum hjá onkrum nevndarlími — og telefonrokn-ing hansara harvið órimuliga stór.

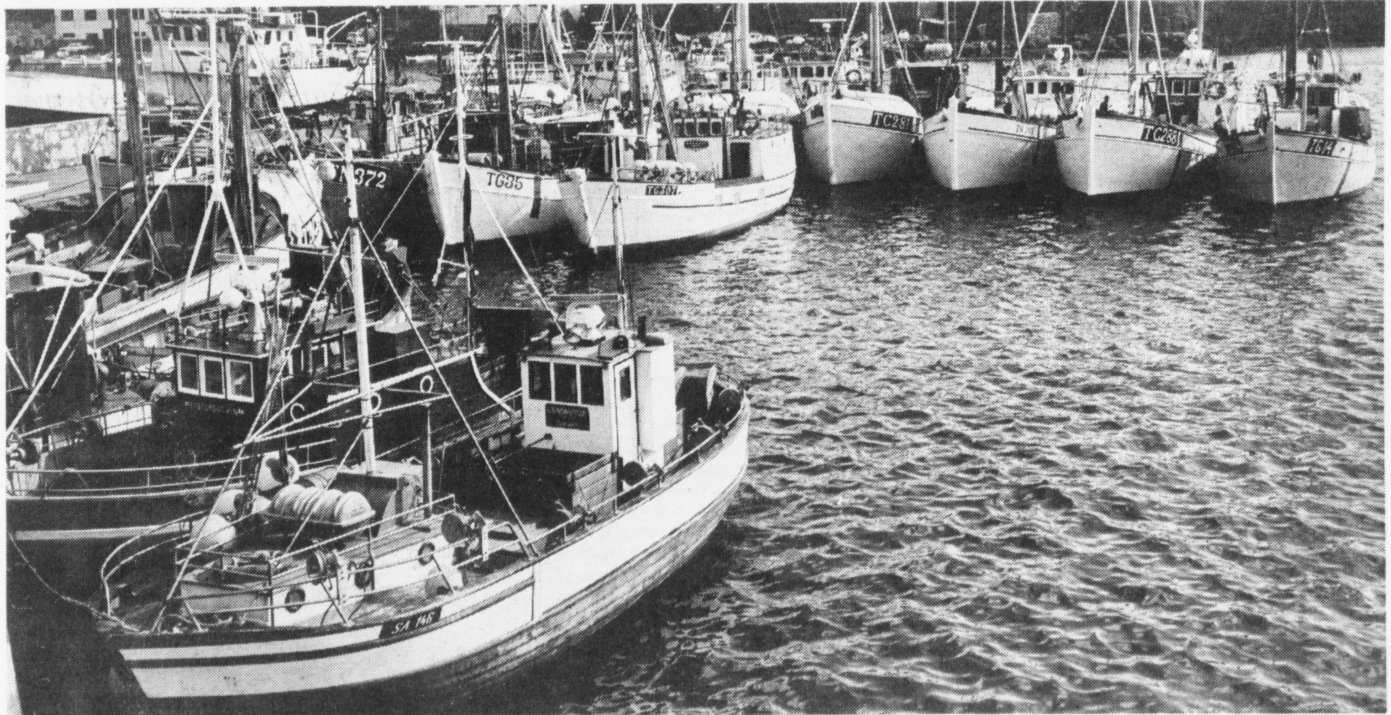
Felagsvirksemi eigur ikki at leggjast óneyðugar peningaligar byrðar á einstaklingar; tí má skipanin

— Høvuðsendamálini í bygdamenningarpolitikkinum mugu vera at skapa so fjølbroyttar vinnumøguleikar, sum yvirhøvur gjørligt og at virka fyri mennandi fritíðarvirksemi, skrivur Eyðfinn Jacobsen m.a. í panelgreinini.

broyttast, so gjaldið verður loyst frá telefonuppkrafinum.

Sonn bygdamenning krevur peningaligar lögur, tað skerst ikki burtur og sonn bygdamenning krevur eisini breitt samstarv — fyrst og fremst millum bygðafólkið.

Eyðfinn Jacobsen

Vinnuliga sæð eigur heimaútróðurin at verða grundstuðulin undir sunnari bygdamenning, men hinvegin má størri dentur leggjast á landbúnaðin og idnaðin